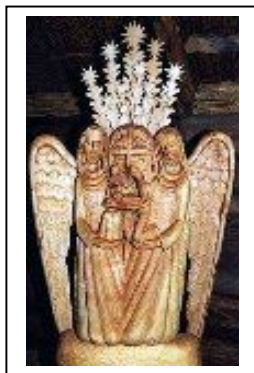

2009 m.
Gruodis
Nr.7

VERSMĖ

Ariogalos parapijos laikraštis
Išaina mėnesio pirmą sekmadienį

***Tegul Kristaus Gimimo šventė uždega mūsų širdis tyram
džiaugsmui ir kilniems rytdienos darbams, o Naujieji metai,
lydimi Dievo Apvaizdos, atneša taiką ir ramybę ne tik mums,
bet ir viso pasaulio žmonėms.***

*Kun. Gintautas Jankauskas
Ariogalos parapijos klebonas*

KAS YRA ADVENTAS?

Adventas – mėnesį trunkantis laikotarpis prieš Kalėdas. Nuo advento prasideda Naujieji bažnytiniai liturginiai metai.

Liturginių metų pradžia minima sekant senojo pasaulio ir hebrajų pavyzdžiu, tačiau čia įvedama krikščioniškam bažnytinių metų supratimui reikalinga pataisa: liturginiai metai prasideda žiemos pradžioje atpirkimo laukimo minėjimu – iš vakaro pirmuoju Advento sekmadieniu, kuris būna tarp lapkričio 27 d. ir gruodžio 3 d.

Lotyniškasis Adventas arba „atėjimas“ prilygsta graikų kalbos žodžiui „parousia“ – bendra nuoroda į Antrąjį Kristaus atėjimą Naujajame Testamente. Todėl per Advento laikotarpį žmonės mini Kristų dviem būdais: pirma, Advento laikas kalba apie žydų pirmojo Kristaus atėjimo laukimą, o antra – tai, ko dabar laukia krikščionys, tai yra, antrojo Kristaus atėjimo.

Adventas kalba apie dvasingumą, apie išrengtą sielos pilnatvę. Adventas orientuoja mus į tikrąsias gyvenimo vertybes; komercinės Kalėdos – į betikslį materialių daiktų kaupimą.

To laikotarpio Evangelijose Bažnyčia kalba apie Viešpaties šlovingą atėjimą; apie Tą, kuriame ir per kurį išsipildo pranašystės; apie Viešpatį, vaikščiojantį tarp žydų, apie balsą tyruose, šaukiantį: „Taisykite Viešpačiui kelią“. Savo liturgijoje Bažnyčios dvasia mus sugrąžina į laikus iki Dievo Sūnaus įsikūnijimo, tarsi jis iš tiesų dar nebūtų įvykęs.

Šiuo laikotarpiu Bažnyčia mus ragina atsigręžti į save ir paklausti: ar esu pasirengęs susitikti su savo dangiškuoju Tėvu? Prašykime Viešpatį, kad mūsų žemiškosios kelionės pabaiga, tegu ir skausminga, atvertų duris į Avinėlio puotą. Per Adventą draudžiamos iškilmingos jungtuvės ir triukšmingi pasilinksminimai.

*Kun. Gintautas Jankauskas
Ariogalos parapijos klebonas*

BALTOS KALĖDOS

Vytautas Šulskis

Namai apsnigę, laukai apsnigę.
Balti miškai už lauko.
Gamta rami, tartum užmigus.
Tiktai snieguolės plauko.

Ateis baltumas šventų Kalėdų.
Balta ramybė tyliai leisis.
Tyloj išgirsime, kaip gieda
Dangus tą... „Kyrie eleison“.

KŪČIŲ NAKTĮ

Dangaus šviesumas! Žvaigždės žydi!
Tas Kūčių vakaras toks šventas!
Ateisi, Viešpatie, tu didis,
Į mūsų žemę po advento.

Nuleisim galvas prieš didybę.
Prieš paprastumą galvas lenksim.
Ir džiaugsimės, kad mumis lydi
Tavo gimimo laukta šventė.

Ateisi Tu, kaip kūdikis ateina.
Nušvis dangus, naktim aptemęs.
Palaiminsi kiekvieną šeimą.
Palaima ta sušildys žemę.

KUR LAIMĖS ESMĖ ?

E. R. Č.

Dažnai sutinkame žmonių, kurie yra daug pasiekę, bet tai jų nešildo, nuolat jaučia dvasinę tuštumą, neranda gerų prisiminimų. Atrodo, kad jų gyvenimas ne nugyventas, bet pralėkė pro šalį: nuolat ko nors siekiant, lekiant, skubant. Jie daug ko atsiskakė, bet tiksliniai pasiekimai taip jų ir nepatenkino... tapo įprasta rutina, gyvenimas tapo procesu. Todėl jiems ir liūdna, nes reikia naujų tikslų. Tokie žmonės pastoviai siekia rezultato ir tampa karjeristais: jie domisi vien savimi, o ne aplinkiniais, jų bėda, kad jiems ši aplinka kelia nuobodulį. Jie yra įsitikinę, kad išorinis pasaulis juos privalo nuolat stimuliuoti.

Vienok, toks intensyvus gyvenimas nuolat alina ir nuskurdina žmogaus vidinį pasaulį. Kad žmogaus vidinis pasaulis nuolat turtėtų, būtina sulėtinti žingsnį, pasimėgauti kiekvienu prisiminimu, akimirka, dvasiniu išgyvenimu. Argi įtemptai bėgdami pastebėsime pakelėje žydinčius augalus, žolynų gyvąjį pasaulį, upės vingį, saulėlydžius ar saulėtekis? Prisiminkime, ar dažnai visa šeima išėjome į gamtą: gal net ne grybauti ar uogauti, o pasimėgauti gamtos tyła, pasigrožėti mūsų nuostabios Dubysos slėniais (ir žydint ievoms, ir auksine rudens palete, ir pavasarį ir žiemą...)

Pamėginkime. Ir tada gal rytas bus „laimingas“, pasirodys kad jau sekasi, nes pajusime, kad sėkmės paslaptis paprasta: niekur neskubėjau, išgyvenau akimirkos malonumą, nes kitos gali ir nebūti. O svarbiausia – aš nebėgau nuo savęs, nesislėpiau už pasiekimų, - tiesiog drauge, šeimoje išgyvenau šį bendrumo jausmą, pamačiau kiekvieno aktyvų džiaugsmą, vienatvę ir pilnatvę.

Vadinasi, laimė yra ne gyvenimo gerovėje, dideliuose pasiekimuose, o dvasinėje ramybėje, bendruose gėrio ir grožio išgyvenimuose, kasdienybės mažuose džiaugsmuose.

Svarbiausia – tikėti Visagaliu Kūrėju, jo buvimu kiekvienoje Visatos ir Gamtos ląstelėje. Tikėti Dievo buvimu kiekvieno žmogaus širdyje, tikėti jo meile žmogui, tikėti, kad Dievo meilės įkvėptas žmogus, augins ir globos žemės gamtos grožį, brangins žmones, įsigilins į aukščiausias sielos gelmes, savo vidinio pasaulio esmę ir grožį.

Čia ir slypi tikroji laimė – vienovė su Dievu ir savastimi. „Tačiau ši laimė reiškia ir tai, kas žmoguje yra intymiausia (Mt 26,38) ir vertingiausia (Mt 10,28), tai kuo jis labiausiai panašus į Dievą: „siela – tai žmogaus dvasinis pradmuo“ (KBK 83 psl.)

Ar visada sąmoningai suvokiamas advento laikotarpis? Kodėl pasninkas stiprina sveikatą? Tai atsisakymas dvasinių vertybių ir dvasinis apsisvalymas, tai savanoriškas Dievo artumo siekimas,

Jam meilės kaupimo laikotarpis bei atsiribojimo nuo žemiškų (kūniškų) vertybių – dvasinio apsisvalymo etapas. Tai dvasinio pasaulio savyje stiprinimas, o be dvasinės sveikatos nėra ir fizinės.

Linkiu prasmingo dvasinio šviesėjimo laukiant Jėzaus Kristaus gimimo. Su Šv. Kalėdų džiaugsmu, mieli parapijiečiai!

ŠIENAS ANT STALO

Jonas

Tai buvo prieš penkiasdešimt metų. Gruodžio 24 – oji. Sniego daug, net su lig tvoromis. Miškuose eglės užsiklojusios stora balta antklode. Laukai baltuoja. Upė gurgena po ledu. Tik kai kur dar yra properšų. Ir matosi, kad čia vyksta amžinas judėjimas žemyn. Trobos languose išpiešti gražiausi gėlių ornamentai. Iš kamino lėtai kyla šema dūmų juosta ir sklaidosi ore. Trobos viduje šilta. Iškūrenta duonkepė krosnis. O ant suolo, užtiesto lininiu rankšluosčiu, puikuojasi keli kepalai pyrago. Kūčių pavakarys.

Greitai ima temti. Tėvas atneša į pirkią krepšį šieno ir labai kruopščiai lygiu sluoksniu jį pakloja ant ažuolinio stalo. Mama uždengia balta staltiese, o paskui abi su močiute neša ir neša visokius valgius. Kiekvienam ant stalo randa savo vietą. Vidury stalo lėkštė su keliomis plotkelėmis. Šalia kryželis, žvakutė.

Gerokai įvakarėja. Nutyla visi namų ruošos garsai. Susėdame prie stalo. Čia kiekvienam paskirta vieta. Senelis atsėdė galustalėje. Paskui jis atsistoja. Atsistojame ir mes. Senelis iš lėto persižegnoja. Visi žegnojamės, senelis prabyla: „Ačiū Dievui, kad visi susirinkome prie Kūčių stalo“, ir pradeda maldą: „Tėve mūsų, kuris esi Danguje...“. Paskui senelis vieną po kitos ima plotkeles, lauzia ir dalina pusiau. Plotkelės tirpsta burnose. „Dabar“, – prabyla senelis, – „užsimerkime. Ant mūsų stalo po staltiese šienas. Šienas ant kurio gimė Kūdikėlis Jėzus, o šį šventą Kūčių vakarą jis mūsų pastogėje irgi ant šieno, gal ant ano... iš Betliejaus“. Senelis nutyla. Prasimerkiame. Virpa uždegtos žvakės liepsnelė, stovi kryželis. Pasižiūriu į visus ir neatpažįstu – visų veidai šviesūs, pilni palaimos. Ant stalo Kūčių valgiai, balta staltiesė, o po ja šienas...

Ir šiomet prie Kūčių stalo po maldos užsimerkime. Jei nepajusime, tai pamatysime po staltiese šieną... O gal iš Betliejaus?..

LAUKIMAS

Vis gražėjančios, pilnėjančios dovanų, parduotuvių vitrinų pirmos primena, kad Laikas bėga... Tuščias prekybos centrų erdves baigia užpildyti aukštos eglės, galvomis linguojantys Kalėdų Seneliai, zuikiai, tik kišantys galvas iš butaforinių dovanų... Jie dar pagreitina dienas... Tikrai, Laikas ne eina, o bėgte bėga... Laukimas didėja. Tik švelnus beveik pavasarinis vėjas ir purškiantis lietus primena, kad dar net ne metas „ožius parduoti“. Taip, tai ne apie Vilnių, ne apie Kauną ir net ne apie Klaipėdą. Truputį netikėta, bet... apie Londoną. Trečią pagal dydį lietuvių miestą (patikėkite, tai – tiesa, lietuvių čia jau daugiau nei Klaipėdoje)! Gyvenimas čia kunkuliuoja smarkiau, nei Lietuvos didmiesčiuose. Tačiau vis tiek gali pasijausiti labai, labai vienišas... Eť, belaukiančių Kalėdų žmonių jau pilnos gatvės! Kaip tik nuolat atsitrenkdamas į jų pečius bei atsakydamas į dailias šypsenas pajunti, kaip pasiilgai artimųjų... Taip, kad norisi Juos rytoj – jau rytoj – išvysti ir apkabinus patylėti! (O, tik nieko nesakykite!). Norisi parvežti jiems tą didžiausią maišą... Laikas bėgte bėga. Varpų skambėjimas trumpam nubaido svajonę. Kūčių paplotėlį lauži ir daliniesi su artimaisiais. Tokia pati tyla ir ramybė, kaip namuos. Tik maldos žodžiai sklinda ne iš Tėtės, ne iš Mamos lūpų... Juos taria draugas ar kaimynas. Gali įsiklausyti į kiekvieną žodį. Gali pamatyti kiekvieno šypseną. Gali išklausti kiekvieną skundą. Nes nėra kur skubėti. Turim dvi naktis ir vieną dieną! Skamba truputį magišškai. Žinau, Kalėdų rytas bus toks gaivus ir išgrynintas varpų skambėjimo artimiausioje bažnyčioje, kaip ir pernai. Negali nepajusti to Kalėdomis alsuojančio oro. Nes nėra kur skubėti... Visi švenčia: autobusų ir tramvajų vairuotojai, mašinistai, gydytojai ir pardavėjai. Taigi, iš bažnyčios grįžti pas artimuosius. Ir Laikas sustoja. Nes ir jam nėra

kur skubėti. Jo dovana – didžiausia ir saldžiausia, kokią tiktai gali gauti čia – mėgavimasis buvimu su draugais (tampa įprasta Kūčias bei Šv. Kalėdas praleisti su artimiausiais draugais – kaip vienai šeimai).

Galvodama apie Jūsų Kalėdas, kuo nuoširdžiausiai linkiu: liepkite Laikui sustoti! Išgirskite kiekvieną mylimojo, artimojo žodį. Pažiūrėkite į vaikų akis prieš jiems užmiegant. Sustokite ir pasigėrėkite savimi. Nes...tikrai nėra, kur skubėti...

Su geriausiais šventiniais linkėjimais iš Londono, Virginija

KALĖDOS SENIAU IR DABAR

Lina Danielienė

Senovėje Kalėdų visi labai laukdavo. Tam ruošdavo namus: išbaltindavo sienas, krosnis arba klijudavo laikraščiais. Dovanų niekas nesitikėjo ir jų nelaukė, bet eglutės papuošalus gamindavo iš anksto. Išpūtę kiaušinio turinį, lukštą išdžiovindavo. Iš popieriaus padarydavo klostytus sparnelius ir uodegą. Iš tešlos nulipdydavo galvutę, akutes išpausdavo grūdėlių sėklas. Ant siūlo pakabinę paukštelį išdžiovindavo ir jau papuošalas baigtas.

Girliandas darydavo iš nuspalvintų skiedrų, lenciūgėlius – iš džiovintų šiaudų, įvairių popierėlių, vatos gabalėlių. Iš kietos meduolių tešlos kepavo įvairius gyvūnėlius: varles, arkliukus, balandžiukus ir kt. Saldainiai priraišioti prie eglės šalelių, buvo didžiausia vertybė. Juos nuimti galėjo tik pasibaigus Kalėdoms.

Kas tai yra Kūčia?

Rinktiniai kviečių grūdai išmirkomi, išverdami ir nusauginami. Užpilami aguonų pienu, pašventinami plotkelių gabaliukais. Kūčia valgoma po šeimos pasidalijimo kalėdaičiais.

Kaip paruošdavo Kūčių stalą?

Ant stalo plonai paklojamas rinktinis šienas su dobiliukais ir smilgomis. Uždengiama balta linine staltiese. Tada sudedama dvylika pasninko valgių: silkė su grybais, morkomis, burokėliais, svogūnais, užpiltais sėmenų aliejumi. Kepdavo mielių tešlos įvairias bandeles su įdaru (aguonomis, uogiene, grybais, obuolių koše). Kūčiukai, „šližikai“ arba „kleckiuikai“, kepami iš mielinės tešlos, įpylus aliejaus, įbėrus aguonų. Jie taip pat buvo valgomai, užpylus aguonų pienu. Prie Kūčių stalo sudodavo visi pasipuošę, sukalbėdavo poterius. Vyriausias šeimos narys (tėtis), imdavo plotkelę, duodavo laužti mamai, paskui vaikams pagal amžių. Po to tą patį darydavo mama. Likusiomis plotkelėmis pašventindavo Kūčių valgius. Pavalgę Kūčias, vaikai dėkojo tėvams bučiuodami ranką.

Pirmąją Kalėdų dieną šeima šventė namuose, o antrąją eidavo į svečius arba laukdavo svečių pas save. O dabar kaip švenčiamos Kalėdos visi žinome.

ĮVYKIŲ PĖDSAKAI:

- gruodžio 18 d. Ariogalos senelių globos namuose prasidėjo kalėdiniai renginiai. Parapijos klebonas kun. Gintautas Jankauskas aukojo šv. Mišias. Po to buvo kalbama apie santarvę, tarpusavio bendradarbiavimą, atlaidumą, meilę artimui, tikėjimo prasmę. Tvyrojo šilta, šventinė, jau kalėdinė nuotaika.

JŪSŲ ŽINIAI:

8 d. – Švč. M. Marijos Nekaltas Prasidėjimas

24 d. – Kūčios

25 d. – Šv. Kalėdos – Kristaus gimimas

- už Vlados Každakevičiūtės paaukotas lėšas išleistas spalio mėnesio laikraščelio numeris.

- už Jono Maselskio paaukotas lėšas išleistas lapkričio ir gruodžio laikraščelio numeriai.

Laikraštėlį leidžia ir spausdina spaudos grupė

Redaktorius: Antanas Kišonas, tel. 842859144, 861624376

Tiražas 200 egzempliorių